

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ Z HISTORII W KLASIE V

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna sposób mierzenia czasu, którym posługują się ludzie w Europie
- rozumie pojęcie: rewolucja neolityczna
- potrafi wskazać na mapie Żyzny Półksiężyc oraz zlokalizować w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii) oraz cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie, Chiny, Egipt)
- zna pojęcia: państwo, faraon, monarchia
- potrafi wymienić głównych bogów starożytnego Egiptu
- rozumie pojęcia: politeizm (wielobóstwo), mumia, piramida
- zna pojęcia: Biblia, monoteizm, Stary Testament, Nowy Testament, judaizm, Dekalog
- rozumie pojęcia: polis, demokracja
- wie na czym polegała demokracja ateńska
- wymienia najważniejszych bogów greckich
- zna datę: 776 p.n.e. oraz pojęcia: igrzyska olimpijskie, olimpiada
- potrafi wskazać różnice między grecką tragedią a komedią
- rozumie pojęcia: Imperium Rzymskie, legion, republika, cesarstwo
- potrafi przedstawić warunki życia mieszkańców starożytnego Rzymu
- zna pojęcia: Forum Romanum, akwedukt, amfiteatr, igrzyska, gladiator, amfiteatr Flawiuszów (Koloseum)
- zna daty: 6 p.n.e., 30 n.e. oraz postać: Jezusa Chrystusa
- rozumie pojęcia: Bizancjum, wielka schizma wschodnia, Kościół katolicki, Kościół prawosławny
- zna przyczyny rozłamu chrześcijaństwa
- potrafi wskazać na mapie Konstantynopol
- zna datę: 622 oraz postać: Mahometa
- rozumie pojęcie: odrodzenie karolińskie
- potrafi wyjaśnić pojęcie Słowianie
- zna postaci Grzegorza VII, Henryka IV
- rozumie pojęcia: krucjata (wyprawa krzyżowa), zakon rycerski oraz cele istnienia zakonów rycerskich.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- potrafi wyjaśnić, czym historia różni się od prehistorii

- rozumie pojęcia: paleolit (starsza epoka kamienna), neolit (młodsza epoka kamienna), rzemiosło
- potrafi wymienić wspólne cechy pierwszych cywilizacji wytłumaczyć,
- rozumie co oznacza stwierdzenie, że Egipt był darem Nilu i jakie znaczenie miała ta rzeka dla starożytnego Egiptu
- potrafi scharakteryzować system wierzeń w Egipcie oraz system wierzeń w starożytnym Izraelu
- rozumie pojęcia: zgromadzenie ludowe, rada pięciuset, sąd ludowy, ostracyzm
- zna pojęcia: mitologia, mit, heros, Hades oraz głównych bogów greckich
- zna dyscypliny sportowe rozgrywane podczas starożytnych igrzysk olimpijskich
- rozumie pojęcia: filozofia, filozofowie przyrody
- wie co oznacza stwierdzenie Sokratesa: Wiem, że nic nie wiem
- potrafi przedstawić dokonania Greków w dziedzinie architektury i teatru
- rozumie pojęcia: zgromadzenia ludowe, konsulowie, senat, senatorowie, trybun ludowy, prawo weta
- potrafi przedstawić stosunek Rzymian do niewolników
- umie dostrzec na przykładzie prawa rzymskiego i łaciny wpływ starożytności na współczesność
- potrafi zlokalizować obszary rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa w III–V w.
- rozumie pojęcia: Hagia Sophia, spór o pierwszeństwo w Kościele
- zna zasady islamu oraz pojęcia: ramadan, dżihad, Koran
- potrafi określić rolę chrześcijaństwa w umacnianiu państwa Franków
- rozumie pojęcia: możnowładca, Święte Cesarstwo Rzymskie
- umie zlokalizować na mapie nowe państwa powstałe w Europie od IX w.
- rozumie istotę sporu między Grzegorzem VII a Henrykiem IV
- potrafi wyjaśnić przyczyny krucjat.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- rozumie pojęcie: chronologia
- potrafi wyjaśnić, dlaczego zmiany w sposobie życia ludzi epoki neolitu nazwano rewolucją neolityczną
- umie wymienić osiągnięcia Sumerów
- potrafi wymienić uprawnienia faraona oraz wie w jaki sposób faraonowie próbowali zapewnić sobie życie wieczne
- rozumie pojęcia: Biblia hebrajska, Tora
- potrafi scharakteryzować organizację polityczną starożytnej Grecji oraz przedstawić procedurę ostracyzmu

- umie scharakteryzować system wierzeń w Grecji
- zna zasady organizacji igrzysk
- potrafi opisać wygląd starożytnego teatru greckiego
- umie opowiedzieć o organizacji armii rzymskiej
- potrafi określić pozycję arystokratów i proletariuszy oraz niewolników i wyzwolenców w rzymskim społeczeństwie
- rozumie pojęcia: bazylika, Circus Maximus, języki romańskie
- potrafi wyjaśnić, dlaczego Żydzi i Rzymianie prześladowali pierwszych chrześcijan
- rozumie pojęcia: Germanie, Kodeks Justyniana
- umie zlokalizować na mapie główne ośrodki polityczne Arabów
- potrafi przedstawić okoliczności odnowienia zachodniego cesarstwa rzymskiego
- zna postaci: Lotara, Karola Łysego, Ludwika Niemieckiego
- potrafi scharakteryzować sytuację panującą we wczesno-średniowiecznym Kościele
- rozumie pojęcia: krzyżowiec, krucjata.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- rozumie pojęcia: nasza era (n.e.), przed naszą erą (p.n.e.), wiek (stulecie), historia, tysiąclecie oraz zasady ustalania wieku i połowy wieku dla danego wydarzenia historycznego
- potrafi scharakteryzować epokę paleolitu i neolitu
- umie przedstawić dokonania mieszkańców doliny Indusu Chin i Mezopotamii
- rozumie z czego wynikała i na czym polegała nieograniczona władza faraona
- potrafi przedstawić wyobrażenia Egipcjan na temat życia pozagrobowego
- rozumie, z czego wynika ostrożność, z jaką historycy podchodzą do Biblii jako źródła historycznego
- potrafi scharakteryzować system sprawowania władzy w Atenach peryklejskich
- zna pojęcia: Chaos, Tartar, wyrocznia, Pytia
- rozumie cele wychowania starożytnych Greków
- potrafi ocenić dokonania starożytnych Greków
- umie przedstawić organizację republiki rzymskiej oraz organizację cesarstwa rzymskiego
- potrafi określić pozycję arystokratów i proletariuszy oraz niewolników i wyzwolenców w rzymskim społeczeństwie
- umie charakteryzować osiągnięcia starożytnych Rzymian
- rozumie przyczyny, które spowodowały, że chrześcijaństwo przetrwało mimo prześladowań
- potrafi przedstawić dokonania Justyniana Wielkiego

- umie scharakteryzować system religijny stworzony przez Mahometa
- potrafi scharakteryzować organizację państwa Karola Wielkiego
- umie przedstawić relacje między Słowianami a władcami niemieckimi
- rozumie pojęcia: pastorał, reforma kluniacka, kardynał, antypapież
- wie, w jakich okolicznościach Jerozolima i Palestyna znalazły się w rękach Turków seldżuckich.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi przedstawić ramy chronologiczne epok historycznych
- rozumie znaczenie rewolucji neolitycznej
- potrafi wyjaśnić, w jaki sposób narodziła się cywilizacja Sumerów
- rozumie pojęcie: monarchia despotyczna
- zna rozumie pojęcia: sąd Ozyrysa, tzw. Księga Umarłych
- potrafi opowiedzieć o losach narodu żydowskiego
- umie scharakteryzować strukturę społeczeństwa Grecji
- rozumie rolę, jaką w greckiej religii odgrywała mitologia
- rozumie rolę i charakter igrzysk organizowanych w starożytnej Grecji
- potrafi streścić Iliadę i Odyseję oraz omówić działalność Sokratesa
- umie porównać republikę rzymską i demokrację ateńską
- potrafi opowiedzieć o wyglądzie Rzymu w starożytności
- zna postaci: Wergiliusza, Horacego, Owidiusza
- potrafi opowiedzieć o narodzinach chrześcijaństwa i jego rozpowszechnianiu się w czasach starożytnych
- potrafi ocenić postać Justyniana Wielkiego
- umie dostrzec związki między islamem a judaizmem i chrześcijaństwem
- potrafi ocenić rolę Karola Wielkiego w rozwoju cywilizacji europejskiej
- umie wyjaśnić, jak doszło do powstania Królestwa Niemiec i Królestwa Węgier
- przedstawia relacje między papieżem a cesarzem do X w.
- umie przedstawić przebieg i skutki czwartej wyprawy krzyżowej.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA OCENY ROCZNEJ

Ocena roczna obejmuje realizację wymagań śródrocznych oraz poniższych rocznych:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- zna stany średniowiecznego społeczeństwa oraz pojęcia: stan, rycerstwo, lenno, senior, wasal, feudalizm
- potrafi przedstawić cechy charakterystyczne wzoru osobowego średniowiecznego rycerza
- potrafi wyjaśnić, czym różniło się średniowieczne miasto od średniowiecznej wsi
- rozumie pojęcia: średniowieczny uniwersalizm, benedyktyni, franciszkanie
- zna daty: 966, 972, postaci Mieszka I i Dobrawy oraz nazwy plemion zamieszkujących ziemie polskie w IX w.
- potrafi opowiedzieć o zjeździe gnieźnieńskim
- zna przykładowe obowiązki mieszkańców najdawniejszej Polski
- wie kim byli Mieszko II, Kazimierz Odnowiciel, biskup Stanisław
- rozumie pojęcia: ustawa sukcesyjna, zasada senioratu, senior, dzielnica senioralna, dzielnice dziedziczne
- zna pojęcia: rozbięcie dzielnicowe Polski, Krzyżacy (zakon krzyżacki)
- potrafi przedstawić skutki kolonizacji niemieckiej
- zna datę 1320 oraz postać: Władysława Łokietka
- zna daty: 1333, 1364, 1370 oraz postać: Kazimierza Wielkiego
- potrafi wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej
- wyjaśnia daty 15 VII 1410, 1411
- rozumie pojęcia: monarchia dziedziczna, monarchia elekcyjna, wojna trzynastoletnia, drugi pokój toruński, lenno
- potrafi wyjaśnić wpływ przywilejów na pozycję króla w Polsce
- umie przedstawić dokonania Mikołaja Kopernika.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- zna podstawowe zasady obowiązujące w systemie feudalnym
- rozumie pojęcia: turniej rycerski, rozejm boży, pasowanie na rycerza
- zna pojęcia: baszta, patrycjat, pospólstwo, plebs, rada miejska, pańszczyzna, dziesięcina
- wymienia cechy charakterystyczne stylu romańskiego i stylu gotyckiego w architekturze
- rozumie znaczenie przyjęcia chrztu przez Mieszka dla państwa polskiego
- potrafi przedstawić okoliczności koronacji królewskiej Bolesława Chrobrego

- umie omówić organizację państwa polskiego w X i XI w.
- zna daty: 1038, 1058, 1076, 1108, 1109
- potrafi przedstawić konsekwencje rozbitcia dzielnicowego Polski
- rozumie pojęcia: czynsz, wolnizna, prawo składu oraz na czym polegała lokacja na prawie niemieckim
- potrafi porównać armię mongolską z europejskim rycerstwem
- zna postać: Przemysła II
- potrafi wyjaśnić rolę Kazimierza Wielkiego w tworzeniu pozycji Polski w Europie
- rozumie korzyści wynikające z unii dla Polski i dla Wielkiego Księstwa Litewskiego
- rozumie znaczenie polsko- litewskiego zwycięstwa pod Grunwaldem
- zna pojęcia: Związek Pruski, inkorporacja, pospolite ruszenie
- potrafi wyjaśnić, dlaczego wykształciła się polityczna reprezentacja stanu szlacheckiego
- umie przedstawić dokonania Pawła Włodkowica i Jana Długosza.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi określić cechy charakterystyczne feudalizmu
- umie wyjaśnić, jakie warunki należało spełnić, aby zostać rycerzem
- rozumie pojęcia: prawa miejskie, sołtys
- zna ramy chronologiczne występowania stylu romańskiego i stylu gotyckiego w architekturze
- umie wyjaśnić, w jakich okolicznościach władzę na ziemiach polskich przejęli Piastowie
- potrafi przedstawić rozwój terytorialny państwa Bolesława Chrobrego
- rozumie zależności między księciem, drużyną a mieszkańcami w państwie Mieszka I
- potrafi omówić zmiany terytorialne państwa pierwszych Piastów
- umie wskazać na mapie podział ziem polskich po śmierci Władysława Hermana
- rozumie dlaczego pojawienie się Krzyżaków było zagrożeniem dla państwa polskiego
- potrafi wyjaśnić, jak doszło do powstania gospodarki towarowo-pieniężnej na ziemiach polskich
- potrafi opowiedzieć o przebiegu bitwy pod Legnicą
- umie przedstawić okoliczności koronacji królewskiej Przemysła II oraz scharakteryzować rządzący Wacława II
- zna dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie obronności kraju
- potrafi przedstawić okoliczności, w jakich doszło do odnowienia Akademii Krakowskiej
- umie wyjaśnić przyczyny klęski Krzyżaków pod Grunwaldem

- rozumie pojęcia: Turcy osmańscy, wojsko najemne
- zna pojęcie: konstytucja (ustawa sejmowa)
- potrafi porównać rozwój cywilizacyjny ziem polskich i Europy Zachodniej w średniowieczu.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- rozumie jaki był wpływ feudalizmu na sytuację polityczną, gospodarczą i społeczną średniowiecznej Europy
- potrafi scharakteryzować zamek średniowieczny
- rozumie pojęcia: czeladnik, majstersztyk, partacz
- zna postaci: św. Benedykta, św. Franciszka z Asyżu oraz główne zalecenia reguły zakonnej benedyktynów
- potrafi przedstawić organizację państwa Mieszka I
- umie ocenić polityczne znaczenie koronacji
- potrafi opisać życie i obyczaje mieszkańców Polski w X i XI w.
- zna daty: 1039, 1079 i postać Brzetysława
- potrafi przedstawić przebieg wojny Bolesława Krzywoustego z Niemcami
- umie opowiedzieć o roli Brandenburgii i celach politycznych tego państwa
- rozumie przyczyny, które skłaniały osadników niemieckich do przybywania na ziemie polskie
- zna daty: 1238, 1240 i postać Czyngis-chana
- potrafi scharakteryzować relacje polsko-krzyżackie w latach 1308–1309 oraz w latach 1320–1332
- potrafi scharakteryzować pozycję międzynarodową Polski na początku panowania Kazimierza Wielkiego omówić dokonania Kazimierza Wielkiego w polityce wewnętrznej
- umie przedstawić dokonania Ludwika Węgierskiego jako króla Polski
- rozumie dlaczego unia polsko-litewska negatywnie odbiła się na sytuacji politycznej zakonu krzyżackiego
- zna daty: 1434, 1447, 1462
- rozumie pojęcie: ustrój monarchiczno-szlachecki oraz znaczenie uchwalenia konstytucji Nihil novi
- potrafi scharakteryzować społeczeństwo Polski późnego średniowiecza.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- potrafi ocenić funkcjonowanie systemu feudalnego
- opowiada, jak wyglądała uroczystość pasowania na rycerza
- potrafi porównać kulturę miejską z kulturą rycerską
- rozumie wkład benedyktynów w rozwój kultury średniowiecznej Europy

- umie przedstawić polityczne i militarne dokonania władcy po przyjęciu chrztu
- potrafi ocenić dokonania Bolesława Chrobrego
- umie ocenić wpływ chrztu i tworzenia się państwowości polskiej na życie mieszkańców państwa pierwszych Piastów
- potrafi charakteryzować i ocenić dokonania Mieszka II, Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego i Bolesława Krzywoustego
- umie scharakteryzować okres rozbicia dzielnicowego
- potrafi przedstawić sytuację gospodarczą miast i wsi w XIII w.
- umie ocenić rolę Kościoła w utrzymaniu jedności ziem polskich
- ocenia panowanie Władysława Łokietka i dokonania Kazimierza Wielkiego
- potrafi cenić znaczenie odnowienia Akademii Krakowskiej
- umie ocenić skutki wielkiej wojny dla państwa polsko-litewskiego oraz dla zakonu krzyżackiego
- potrafi cenić znaczenie odzyskania Pomorza Gdańskiego i ujścia Wisły dla dalszego rozwoju państwa polskiego
- rozumie rolę i znaczenie szlachty w kształtowaniu ustroju Polski
- potrafi ocenić rolę Kościoła w systemie edukacji w średniowieczu.

1. Przedmiotem oceny ucznia są:

- wiadomości
- umiejętności
- przygotowanie do zajęć
- aktywność.

2. Formy sprawdzania wiedzy:

- wypowiedzi ustne
- pisemne prace klasowe w formie:
 - * kartkówki z ostatnich 3 lekcji (nie muszą być zapowiedziane)
 - * sprawdzianu z większej partii materiału, zapowiedzianej i zapisanej w dzienniku elektronicznym co najmniej na tydzień przed terminem, poprzedzone powtórzeniem wiadomości
- prace domowe
- projekty, prezentacje multimedialne jako samodzielne lub zespołowe prace.

3. Dla uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel, na podstawie orzeczenia lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowuje stopień trudności zadań oraz kryteria oceniania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i psychofizycznych.

4. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zostają zapoznani z wymaganiami edukacyjnymi oraz warunkami i trybem uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej z danego przedmiotu, zgodnymi z zapisami w Statucie szkoły.